

ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Сахарова О. М., аспірантка
Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського
м. Миколаїв, Україна

Сучасна освіта, орієнтована на особистість, передбачає залучення молодшої людини до естетичного досвіду людства, до творчої діяльності, що є основою естетичного розвитку особистості. У зв'язку з цим важливого значення набуває осмислення конкретних питань естетичного виховання і естетичної діяльності та базових теоретичних засад формування естетичної культури особистості.

Ідеї естетичного виховання зародились ще в сивій давнині. Сутність, завдання, цілі та зміст естетичного виховання змінювалися в різні історичні епохи, що пояснюється розвитком естетики як науки.

Давньокитайський філософ Конфуцій чи не перший в історії людства говорив про естетичне виховання – «починай освіту з поезії, зміцнюй її церемоніями і завершуй музикою» [4, с. 64].

Аристотель, учень Платона, естетичному вихованню приділяв чимале значення. Філософ відмічав психологічні особливості розуміння людиною прекрасного: «По-перше, наслідування притаманне людям з дитинства, і вони тим відрізняються від тварин, що найбільш здатні до наслідування, завдяки чому набувають і перших знань; а по-друге, продукти наслідування всім несуть задоволення» [6, с.105].

В добу Середньовіччя педагогічна думка головну ціль виховання вбачала в спасінні душі. Церква жорстко регламентувала естетичне виховання, тому воно здійснювалося в релігійному дусі. Сини феодалів виховувалися в дусі «семи лицарських чеснот», куди входило й уміння грати на музичних інструментах [1, с.106].

Найяскравішим гуманістом естетичного напрямку епохи Відродження є Вітторіно да Фельтре, який в 1423 році відкрив «Будинок радості», в якій музика вчила відчувати музичну гармонію, риторика – гарно говорити, гімнастика і танці – грації. Сам педагог говорив, що виховання має сприяти гармонійному розвитку «тіла, розуму і серця» [1, с.140].

Серед педагогів Нового часу відзначимо Я. А. Коменського, який говорив про необхідність використання з раннього дитинства музики, співів, гри на музичних інструментах, «щоб їх слух і серце насолоджувались злагоженістю і гармонією» [3, с.125].

В епоху Просвітництва (XVII – XVIII ст.) були висунуті нові проблеми естетичного виховання, підкреслювалося індивідуально-суб'єктивне начало в емоційному сприйнятті прекрасного.

Серед українських педагогів, організаторів народної освіти відзначимо П. Білецького-Носенка, В. Вернадського, Х. Алчевську, С. Русову, А. Макаренка та ін., які в своїх доробках естетичному вихованню надавали чимало уваги. Так, Софія Русова вказувала, що «Краса – то є гармонія, від естетичних вражень ця гармонія,

упорядкованість переходять в серце дитини, утворюють звички, виявляються в красі поведінки, в граціозності усіх рухів, в гармонійності вчинків, утворюють смак до всього гармонійного» [5, с. 147].

В. Сухомлинський вважав, що естетичне виховання – прекрасне могутнє джерело моральної чистоти, духовного багатства, фізичної досконалості «Краса – могутній засіб виховання чутливості душі... Я б назвав красу гімнастикою душі, вона виправляє наш дух, нашу совість, наші почуття і переконання. Краса – це дзеркало, в якому ти бачиш сам себе і завдяки йому так чи інакше ставишся сам до себе» [2, с.121].

Такі зарубіжні й вітчизняні науковці, як: М. Аріарський, Д. Генкін, Г. Єскіна, Г. Загадарчук, В. Кірсанов, О. Миронюк, І. Петрова, Ф. Соломонік розглядають процес естетичного виховання як цілеспрямоване формування якостей всебічно розвиненої особистості, що дає можливість їй сприймати природні та соціальні реалії, діяти та творити відповідно до загальнолюдських ідеалів гармонії та краси. Історико-педагогічні дослідження, присвячені питанню естетичного виховання дітей та молоді, розглянуті В. Алтуховим, З. Борисовою, Н. Величко, В. Ворожбіт, О. Донченко, І. Зарудною, А. Калениченко, О. Михайличенком, Т. Тюльпою, М. Чернявською, І. Шкелебей та ін. Сучасні наукові розвідки та методичні розробки, присвячені проблемі удосконалення змісту естетичного виховання дітей і молоді в сучасних навчальних закладах, пошуку нових нетрадиційних форм, методів і прийомів належать таким науковцям: Л. Артемовій, А. Богущ, О. Кононко, Н. Лисенко, О. Рудницькій, І. Улюкаєвій, Н. Фоломєєвій, Л. Чуриліна та ін.

Отже, як засвідчує аналіз наукових джерел, естетичне виховання, впливаючи на всебічний розвиток особистості, формує в неї відчуття прекрасного, розвиває естетичний смак, сприяє розвитку культури в цілому.

Список джерел:

1. Джурицкий А.Н. История педагогики: Учеб. Пособие для студентов педвузов. – М.: Гуманит. изд. Центр ВЛАДОС, 2000. – 432 с. – (Учебник для вузов).
2. Зайченко І. В. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. педагогічних навч. закл. – [2-е вид.] / І.В.Зайченко. – К.: «Освіта України», «КНТ» 2008. – 528 с.
3. Коменский Я. А. Избранные педагогические сочинения: В 2 т. / Под ред. А.И.Пискунова. – М.: Педагогика, 1982. – Т.1. – 656 с. – (Серия «Педагогическая библиотека»).
4. Конфуций и его школа [Текст] / Сост. и авт. предисл. В. В. Малявин. – М.: Издательский Дом Шалвы Амонашвили, 1996. – 175с. – (Антология гуманной педагогики).
5. Русова С. Дошкільне виховання / Софія Русова. – Катеринослав: Українське видавництво в Катеринославі, 1918. – 163 с.
6. Эстетика. История мировой литературы и искусства : учебное пособие / В.Н. Руднев. – М.-Берлин: Директ-Медиа, 2015. – 362 с. – (ЭБС «КнигаФонд»).

FOSTERING THE COMMUNICATION SKILLS ON ESP LESSONS.

Sviridova L., teacher

National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
Kyiv, Ukraine

It is quite indubitable fact that today's students and future specialists are to be able to employ foreign language skills in a real-case scenarios when contacting with representatives of other countries and cultures on the occasion of academic mobility program implementation, or international projects participation, or when exchanging engineering experience with foreign colleagues. The keen need of well-developed communication skills is absolutely admitted by our students, but, as it is seen from practice, they once in a while demonstrate their readiness to take part in a discussion, tending to act as passive participants. As a result, when graduating from the universities, only a few percentage of non-linguistic students can speak English fluently. One of the major aims of English teachers is to foster communicative competence in students, engaging them actively into discussions in English classroom from the very first lessons. Therefore the question may rise: what strategies to apply for more efficient engaging the students to enter the classroom discussions? First of all, a teacher should create a comfortable environment in class, promoting the feeling of "natural talks" when the conversation runs in friendly atmosphere. A good option is to start the English lessons with short Warm-ups (eg.: presenting the last-minute news or "Contact me" game, when participants come to each other and try to start a conversation). At the first stages of their speaking skills development students need time to prepare, but this time should be restricted, either. It is acceptable to speak less, but their thought has to be voiced, not read. Thus we give even low-performing students the sense of achievement of their task, even if it is not tough. The next strategy for the fostering and enhancing communication skills in ESP classroom is to propose the familiar topics and practice the predictable scenarios. For instance, dealing with the topic Renewable Energy Sources, we avoid controversial and arguable questions with weaker students, or, when learning the topic Security Surveillance Products, we propose the students to role-play the standard situation: Sales Manager – Customer and the products discussion. Later, of course, all these activities would get more complicated, and the situations would be turned into disputes.

We also practice sharing handouts with a stock of responses, applicable to speaking activities, which express agreement, disagreement, understanding, doubt, etc. This visual aid helps students to build phrases quicker and more confidently. In definite cases, we provide students with key vocabulary. It is a good way to reduce a fear of doing or saying something "wrong" [1] and feel more comfortable and motivated. Many educators agree that it is advisable not to correct students while they are speaking, especially if they are fluent. The best time for this is when they finish the activity [2]. And, doubtless, a good language should be praised.